

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE

**Bruxelles, 26/09/2006
Com (2006)**

COMUNICAREA COMISIEI

**Raport de monitorizare
privind stadiul pregătirilor pentru statutul de stat membru UE
ale Bulgariei și României**

CUPRINS

1. Introducere

2. Rezumat

2.1. Bulgaria

2.2. România

3. Clauze de salvagardare și alte măsuri

3.1 Instrumente aplicabile Statelor Membre

3.2 Instrumente adoptate în baza Tratatului de Aderare

3.3 Măsuri adiționale pentru aderarea Bulgariei și României

3.3.1 Cooperarea judiciară și lupta împotriva corupției

3.3.2 Fonduri destinate agriculturii

3.3.3 Siguranța sistemului alimentar

3.3.4 Siguranța aviatică

4. Concluzii

ANEXA PRIVIND BULGARIA

ANEXA PRIVIND ROMÂNIA

1. Introducere

În 2002, Consiliul European a anunțat că obiectivul său este să ureze bun venit Bulgariei și României în UE în 2007, cu condiția ca cele două țări să fi înregistrat suficiente progrese în îndeplinirea criteriilor de aderare. Negocierile de aderare au fost finalizate în decembrie 2004. Tratatul de aderare¹ a fost semnat în aprilie 2005. În prezent, Tratatul a fost ratificat de Bulgaria, România și 21 de state membre. Ratificarea este în curs în celelalte 4 state membre. Tratatul stipulează că Bulgaria și România vor adera la 1 ianuarie 2007 dacă Consiliul nu va decide, la recomandarea Comisiei, să amâne aderarea uneia dintre țări până la 1 ianuarie 2008.

În raportul din mai 2006², Comisia anunța că ambele state ar trebui să fie pregătite pentru aderare la 1 ianuarie 2007, cu condiția ca să se concentreze asupra unei serii de aspecte importante. Comisia afirma că va raporta din nou cu privire la stadiul pregătirilor ambelor țări la începutul lunii octombrie.

Acest raport evidențiază evaluarea realizată de Comisie cu privire la progresele înregistrate de ambele țări din mai 2006. Confirmă faptul că Bulgaria și România au înregistrat progrese în vederea definitivării pregătirilor pentru aderare, demonstrându-și angajamentul în implementarea principiilor și legislației UE începând cu 1 ianuarie 2007. Au ajuns la un înalt nivel de armonizare. Totuși, Comisia identifică și un număr de domenii de preocupare, precum și domenii în care Comisia va iniția măsuri corespunzătoare pentru a asigura funcționarea corespunzătoare a UE, dacă țările nu vor întreprinde imediat acțiuni corective. Ambelor țări le este adresată recomandarea fermă de a profita la maximum de perioada rămasă până la aderare, concentrându-se asupra problemelor încă existente.

2. Rezumat

Această secțiune cuprinde rezumarea progreselor înregistrate de fiecare țară din mai 2006. Raportul se concentrează în principal asupra domeniilor menționate în concluziile raportului din mai 2006, în care mai trebuie făcute eforturi suplimentare sau adoptate acțiuni imediate. În cazul Bulgariei, acestea sunt justiția, lupta împotriva corupției, cooperarea polițienească și lupta împotriva criminalității organizate, spălarea banilor, sistemul integrat administrativ de control pentru agricultură, encefalopatiile spongiforme contagioase și controlul financiar. În cazul României, acestea sunt justiția și lupta împotriva corupției și sistemul integrat administrativ de control pentru agricultură, agențiile de plată și corelarea sistemului de taxe.

În plus, raportul evidențiază pe scurt progresele înregistrate cu privire la criteriile politic, economic și al acquis-ului.

---

¹ Tratatul de aderare este compus din Tratatul încheiat între actualele state membre și Bulgaria și România, Protocolul privind condițiile și măsurile necesare în vederea aderării celor două țări și Actul privind condițiile de aderare și modificările tratatelor fondatoare ale Uniunii.

² Comunicarea Comisiei 2006/214 din 16 mai 2006.

2.1. Bulgaria

În ceea ce privește reforma **sistemului judiciar** a fost înregistrat un progres limitat. Au fost introduse reguli cu privire la procedurile obiective pentru numirea și evaluarea magistraților. Procedurile premergătoare procesului au fost îmbunătățite prin introducerea unei proceduri de fast-track. Este necesară continuarea reformei Consiliului Suprem Judiciar, în special în ceea ce privește credibilitatea și capacitatea de a conduce cu eficiență sistemul judiciar. Dificultățile în implementarea procedurii penale persistă. Codul de procedură civilă și legea privind sistemul judiciar nu au fost încă adoptate. Este încă așteptată modificarea Constituției.

Cadrul legal privind **lupta împotriva corupției** a fost îmbunătățit prin adoptarea amendamentelor la legile privind partidele politice și declararea publică a averii demnitarilor. Toți miniștrii și-au publicat declarațiile de avere pe Internet. Totuși, au fost numai câteva exemple concrete de cercetări sau condamnări de corupție la nivel înalt. Mica corupție rămâne o problemă. Educația, sectorul sănătății, precum agențiile de colectare a taxelor la frontieră rămân cu precădere vulnerabile.

În domeniul **spălării banilor**, legislația este în mare parte aliniată. Totuși, implementarea acesteia este limitată și până în prezent nu au putut fi raportate condamnări definitive.

Numărul de cazuri finalizate cu o condamnare definitivă în domeniul **criminalității organizate** este încă scăzut. Statistici credibile privind criminalitatea trebuie realizate. Legea este aplicată într-o măsură mai mare, însă nu există suficientă cooperare între organismele implicate în lupta împotriva criminalității organizate. Nu există o abordare sistematică în ceea ce privește confiscarea bunurilor infractorilor.

Un progres semnificativ s-a înregistrat de curând în ceea ce privește înființarea sistemului integrat administrativ de control pentru agricultură. Totuși, un program strâns este prevăzut pentru definitivarea Sistemului de identificarea a parcelelor / Sistemul IT geografic și, drept urmare, calitatea necesară a activității ce trebuie desfășurată riscă să nu poată fi atinsă. Mai mult, există întârzieri în stabilirea legăturii între registrul fermierilor și sistem. Există în continuare un risc real ca sistemul să nu funcționeze cum se cuvine în Bulgaria până în momentul aderării. Eforturi susținute vor fi necesare pentru a se asigura funcționarea sistemului.

Bulgaria a înregistrat un progres substanțial în ceea ce privește strângerea și tratarea animalelor moarte și produselor animaliere afectate de encefalopatiile spongiforme contagioase. Măsurile necesare au fost adoptate. Totuși, Bulgaria trebuie să le garanteze implementarea eficientă. Domeniile menționate erau clar evidențiate în concluziile raportului din mai ca având nevoie de progrese. Monitorizarea pentru alte aspecte considerate ca importante în mai este următoarea:

În domeniul **controlului financiar**, s-au înregistrat progrese în procesul de acreditare a Sistemului extins descentralizat de implementare pentru unele dintre structurile implicate, deși sunt necesare eforturi în ceea ce privește consolidarea capacității pentru implementarea fondurilor structurale. Totuși, nu a avut loc nici o acreditare până în prezent.

Domeniile mai sus-menționate au fost prezentate explicit în Raportul din mai, ca necesitând progres suplimentar.

În ceea ce privește domeniile acquis-ului, progrese semnificative au fost realizate în mai multe domenii ale agriculturii, pescuitului, protecția și sănătatea consumatorului, dezvoltare și politici sociale. Acest lucru duce la situația în care pregătirile Bulgariei sunt, acum, urmărite în majoritatea domeniilor acquis-ului.

În orice caz, încă e nevoie de progrese în alte domenii, cum ar fi incluziunea socială, dialogul social și sănătatea publică, asigurările autovehiculelor, securitatea nucleară, managementul și controlul viitoarelor fonduri structurale ca și sănătatea veterinară.

Bulgaria a realizat progrese suplimentare în ceea ce privește stabilitatea macroeconomică și reforma economiei. Căile ei actuale de reformă trebuie să îi permită să facă față la presiunea exercitată de competiție și forțele de piață din interiorul Uniunii Europene.

Au fost înregistrate unele progrese în următoarele domenii: traficul cu ființe umane, protecția copilului, tratamentul persoanelor cu dizabilități, sistemul de îngrijire a persoanelor alienate mintal și protejarea și integrarea minorităților. Acțiuni viitoare sunt necesare. În completare, Bulgaria trebuie să asigure o reformă a administrației publice eficiente.

2.2 România

Au fost înregistrate progrese suplimentare în reformarea **sistemului judiciar**. Consiliul Superior al Magistraturii (CSM) a început rezolvarea problemelor esențiale, cum ar fi interpretarea și aplicarea unitară a legii, nivelul de încadrare a personalului și volumul de muncă. Au fost îmbunătățite condițiile de lucru, instanțele judecătorești și sediile parchetelor fiind dotate cu echipament IT modern. Totuși, nu a fost asigurată încă o interpretare și aplicare unitară a legii în toate instanțele judecătorești. Consiliul Superior al Magistraturii nu a rezolvat, încă, toate problemele de natură etică care i-ar putea afecta reputația, unii membrii aleși ai Consiliului confruntându-se cu posibile conflicte de interese. Nu s-a început încă rezolvarea problemelor legate de conducerea Ministerului Public, probleme identificate în ultimul raport anual al instituției.

În domeniul **luptei împotriva corupției** progresele au continuat. A fost introdusă răspunderea penală pentru persoanele juridice și au fost adoptate legii ce înăspresc regulile de finanțare a partidelor politice. Cantitatea și calitatea cercetărilor penale desfășurate în cadrul Departamentului Național Anticorupție, în legătură cu fapte de corupție la nivel înalt au continuat să crească. Totuși, pentru a demonstra susținerea și ireversibilitatea acestor acțiuni din domeniul luptei împotriva corupției, este necesară o puternică voință politică. Anumite grupuri parlamentare au încercat să reducă substanțial eficiența acestor eforturi. Corupția rămâne o problemă în special în administrația locală.

Recent, au fost realizate progrese cu scopul de a înființa agențiile de plăți și Sistemul Integrat de Administrare și Control.

În ceea ce privește **agențiile de plăți**, un set de probleme referitoare la implementarea în timp util a unui sistem IT adecvat, la angajarea de personal adecvat, la echipament și sedii ca și la caracterul incomplet al majorității procedurilor de management și control rămân în discuție.

În mod egal, un anumit număr de probleme trebuie luate în discuție referitor la Sistemul Integrat de Administrare și Control (IACS) în ceea ce privește implementarea în timp util a unui sistem IT adecvat pentru IACS, la o planificare strânsă a terminării Sistemului de Identificare a Parcelelor / Sistemul de

Informații Geografice (LPIS / GIS), la calitatea acestora. Mai mult decât atât, pentru verificările la fața locului este necesară instruirea și angajarea de personal suplimentar, echipamentul trebuie să fie achiziționat iar manualele de procedură trebuie să fie completate

Există, încă, un risc real ca agențiile de plăți și IACS să nu funcționeze corect în România până la data aderării. Eforturi susținute de-a lungul întregii perioade disponibile înaintea introducerii sistemului vor fi esențiale pentru a asigura operabilitatea IACS.

România a făcut progrese remarcabile în ceea ce privește tratamentul animalelor moarte și al produselor zootehnice (TSE). În orice caz, un program detaliat de realizare a unui sistem potrivit este încă în derulare. Progrese substanțiale au fost făcute în vederea interconectării sistemelor informatice fiscale. România a trecut cu succes testele de performanță pentru majoritatea sistemelor IT și este acum pregătită să își îndeplinească obligațiile care îi revin în acest domeniu.

Mai sus menționatele domenii au fost menționate explicit în concluziile raportului din luna mai ca necesitând progrese. Temele de monitorizare pentru alte probleme, rămase încă în suspensie ca urmare a raportului din luna mai, sunt după cum urmează.

În ceea ce privește domeniile acquis-ului, progrese semnificative au fost realizate în câteva zone, cum ar fi politicile regionale, chiar dacă eforturile de dezvoltare a capacității de implementare a Fondurilor Structurale au trebuit să fie, pe alocuri, mărite, ca și în domeniile dezvoltării și al justiției și afacerilor interne, ca și în domeniul protecției drepturilor de proprietate intelectuală. Aceasta a condus la situația în care pregătirile României sunt, acum, urmărite în majoritatea domeniilor acquis-ului.

În orice caz, este nevoie ca progrese viitoare să fie înregistrate în unele domenii, cum ar fi politicile sociale și de muncă, inclusiv de sănătate publică, organismele modificate genetic, asigurările auto, cerințe minime de capital pentru instituțiile de credit și firme de investiții, spălarea de bani și lupta împotriva fraudei și corupției, managementul financiar și controlul viitoarelor fonduri structurale și al bolilor animale.

România a realizat progrese în ceea ce privește stabilitatea macroeconomică și reforma economiei. Căile actualei reforme economice trebuie să îi permită să facă față la presiunea exercitată de competiție și forțele de piață din interiorul Uniunii Europene.

Au existat progrese în următoarele domenii: traficul de ființe umane, condițiile de detenție, protecția copilului, tratamentul persoanelor cu handicap, sistemul de sănătate mintală, protecția și integrarea minorităților. Acțiuni viitoare sunt necesare. În plus, România trebuie să asigure sustenabilitatea reformei administrației publice și să se alinieze jurisprudenței internaționale, de exemplu cea a Curții Penale Internaționale.

3. MĂSURI DE SALVGARDARE ȘI ALTE MĂSURI

Până la data aderării, Comisia va monitoriza, ca și în cazul celorlalte State Membre, stadiul implementării acquis-ului. De asemenea, ca și în cazul celorlalte state, Comisia va aplica, în cazul în care se consideră necesar, instrumentele existente în legislația UE (acquis). În cazul Bulgariei și României, Comisia are la dispoziție instrumente specifice, prevăzute în **Tratatul de Aderare**.

Secțiunea 3.1 conține o recapitulare a instrumentelor existente în prevederile aquis-ului. Secțiunea 3.2 face o prezentare a instrumentelor legiferați de Tratatul de Aderare. Secțiunea 3.3 prevede măsuri specifice suplimentare, de aplicat după aderarea efectivă a României și Bulgariei.

3.1 Instrumente aplicabile tuturor Statelor Membre

Aceste instrumente constau în acțiuni preventive sau de remediere, la care Comisia este obligată să recurgă pentru a rezolva orice deficiență care poate împiedica funcționarea corectă a politicilor UE. Acestea includ măsuri de salvagardare, de corecție financiară a fondurilor UE, măsuri privind politicile competiționale și proceduri de încălcare (infringement)³, bazate pe acquis.

În plus, în ceea ce privește aspectele relative la drepturile omului, Centrul European de Monitorizare a Rasismului și Xenofobiei va continua, ulterior aderării celor două țări, să monitorizeze aspectele legate de lupta împotriva rasismului și discriminare și să sprijine integrarea pozitivă a comunităților minoritare. Obiectul de activitate a Centrului European de Monitorizare a Rasismului și Xenofobiei, a fost deja extins, adăugând România și Bulgaria celorlalte Statele Membre.

Clauzele de salvagardare pot fi invocate după aderare, în baza aquis-ului, ca și în cazul celorlalte State Membre, în materia multor politici comunitare (transport, siguranța sistemului alimentar, siguranța aviației, etc.) Aceste măsuri sunt aplicabile pe toată perioada de timp în care problema persistă.

Procedura de adoptare a deciziilor depinde de legislația UE relevantă și de politicile în cauză. Spre exemplu, aquis-ul comunitar conține o serie de măsuri privitoare la siguranța sistemului alimentar în cadrul UE. În cazul maladiilor ce afectează plantele sau animalele, există directive diferite ce reglementează măsurile de adoptate în cazul în care o asemenea maladie este depistată într-un Stat Membru, măsuri ce constau în interzicerea exportului anumitor animale sau produse dintr-un Stat Membru către piața internă, până când maladia este sub control sau eradicată. Comisia poate decide asupra măsurilor privitoare la siguranța alimentației, după obținerea acordului Comitetului European permanent cu privire la Lanțul Trofic și Sănătatea Animalelor, cu majoritate calificată

Comisia poate aplica măsuri de salvagardare relativ la fondurile UE, inclusiv rectificări financiare. Folosirea necorespunzătoare a fondurilor UE poate întârzia plata fondurilor sau poate permite Comisiei să ceară efectuarea de rectificări financiare (ex. reducerea plăților viitoare) sau recuperarea plăților anterioare.

Pentru **fondurile destinate agriculturii**, aquis-ul prevede diferite tipuri de controale. În primul rând Statele Membre sunt obligate să dețină agenții de plată acreditate și eficiente pentru a asigura managementul și controlul cheltuielilor în agricultură. În al doilea rând, Statele Membre sunt solicitate să opereze cu sisteme de control a funcționării, în mod special un sistem administrativ integrat de control (IACS) pentru plățile directe către fermieri și ale cheltuielilor rurale de dezvoltare, în scopul evitării practicilor frauduloase și a plăților neregulate. În al treilea rând dacă Statele Membre nu reușesc să opereze cu asemenea mijloace de control în mod corespunzător, Comisia, în baza aquis-ului, decide ex-post asupra unor corecții financiare prin proceduri specifice. În acest caz, Comisia refuză finanțarea anumitor părți din cheltuielile agricole. În final, dacă Comisia concluzionează că nu se respectă legile comunitare sau o folosire abuzivă a fondurilor poate suspenda sau reduce temporar plata avansurilor.

---

³

Pentru **fondurile structurale**, acquis-ul prevede 4 tipuri de control care pot conduce la corecții financiare. În primul rând fiecare Stat Membru trebuie să prezinte programe operaționale care indică cum vor fi cheltuite fondurile în fiecare sector. Aceste programe trebuie să fie aprobate de către Comisie înainte de a se face orice plată. Nu pot fi făcute plăți în avans până când Comisia nu adoptă programele. În al doilea rând orice Stat Membru trebuie să dovedească că a stabilit managementul adecvat, certificat de către autoritățile de audit. Dacă Comisia nu consideră că aceste autorități funcționează eficient nu vor fi făcute plăți interimare. În al treilea rând eliberarea fondurilor pentru aceste programe poate fi întreruptă, suspendată sau anulată dacă pe baza auditului Comisiei, Comisia suspectează sau descoperă cazuri de neregularități sau fraude incluzând și practici corupte. În final, pot fi făcute corecții financiare în cazul neregularităților individuale sau sistemice care sunt descoperite pe timpul controalelor regulate ex-post.

3.2 Instrumente aplicabile în baza Tratatului de Aderare

Conform Tratatului de Aderare se pot aplica 3 genuri de măsuri de salvagardare: în domeniul economic, piața internă și Justiție și Afaceri Interne⁴, măsuri care pot fi luate până la 3 ani de la data aderării. Ultimele două pot fi invocate înainte de data aderării. Odată luate aceste măsuri vor fi aplicate până când Comisia decide ridicarea lor în baza rezolvării problemelor subliniate.

În plus, există două tipuri de măsuri tranzitorii, prezentate mai jos.

Clauza economică poate fi invocată pentru a aborda dificultățile economice grave în actualele sau noile State Membre după aderare

Clauza pe Piața Internă poate fi invocată când un Stat Membru produce sau riscă să producă o încălcare gravă a funcționării Pieței Interne. Comisia poate lua măsurile corespunzătoare, cum ar fi excluderea statului respectiv de la beneficiile unei legislații privind piața internă. Această clauză cuprinde Piața Internă în sens larg de ex. nu numai cele 4 libertăți, dar și politicile sectoriale (ex. competiția, agricultura, transport, telecomunicații, energie, etc) în măsura în care au efecte transfrontaliere.

Clauza pe Justiție și Afaceri Interne permite suspendarea unilaterală a obligațiilor curente ale Statelor Membre în domeniul cooperării judiciare cu țara în cauză, atât în cauze civile cât și penale în ceea ce privește instrumentele legale ce cad sub incidența principiului recunoașterii reciproce. Aceasta poate fi invocată în cazul în care se înregistrează neajunsuri serioase sau riscuri în cele două domenii.

În plus, în Tratatul de aderare sunt prevăzute o serie de **măsuri tranzitorii**. Prima categorie constă în măsuri hotărâte pe parcursul negocierilor pentru evita neplăcerile regionale sau sectoriale la nivelul noilor sau vechilor State Membre. De exemplu, libera circulație a muncitorilor din noile state membre poate fi restricționată de către Statele Membre pe o perioadă de până la șapte ani de la data aderării. Accesul la piața națională de transport rutier (cabotaj) a fost temporar restricționată.

În fine, Tratatul de Aderare permite Comisiei să aplice sau să extindă măsurile tranzitorii pentru o perioadă de 3 ani după aderare cu privire la regulile în domeniul veterinar, fito-sanitar, siguranță alimentară. Aceste măsuri au rolul de a preveni de exemplu locațiile alimentare necorespunzătoare vânzării produselor pe piața internă pe timpul unei perioade de tranziție de maximum 3 ani. În această

---

⁴ Articolele 36, 37 și 38 ale Actului de Aderare

perioadă, asemenea locații sunt permise numai pentru a produce bunuri purtând o marcă specifică și numai pentru piața națională. După perioada de tranziție vor trebui să se conformeze regulilor UE sau să se închidă.

3.3 Măsuri adiționale prevăzute pentru aderarea Bulgariei și României

În baza concluziilor raportului, Comisia va lua măsuri de remediere, unde este necesar pentru asigurarea funcționării politicilor UE. Acestea se referă la cazurile din domeniul siguranței alimentare, siguranței aeriene, fondurilor destinate agriculturii și sistemul judiciar și lupta împotriva corupției, prezentate detaliat mai jos. În cazul în care sunt identificate, înainte sau după aderare, vor fi luate în mod egal măsuri corespunzătoare pentru asigurarea unei funcționări necorespunzătoare a politicilor UE.

3.3.1 Sistemul Judiciar și Lupta împotriva corupției

Raportul arată că sunt încă necesare progrese în domeniul reformei sistemului judiciar și luptei împotriva crimei organizate și corupției. Comisia va stabili un mecanism de sprijin și verificare a progreselor în aceste domenii după aderare, având la bază art. 37 și 38 al Tratatului de Aderare

Comisia va solicita atât Bulgariei cât și României să raporteze în mod regulat cu privire la progresele înregistrate în abordarea reperelor de îndeplinit enumerate mai jos. Data până la care trebuie depus primul raport este 31 martie 2007. Comisia va organiza misiuni de experți pentru a evalua progresele înfăptuite și a oferi consultanța necesară. Comisia va raporta până în iunie, către Parlamentul European și Consiliu, progresele ambelor țări în abordarea reperelor. În raportul Comisiei se va aprecia măsura atingerea reperelor, necesitatea modificării acestora și necesitatea unor eventuale raportări ulterioare. Mecanismul se va desfășura în continuarea până la atingerea reperelor.

În ipoteza neatingerii reperelor de către oricare dintre cele două țări, Comisia va activa clauzele de salvagardare prevăzute în Tratatul de Aderare. Clauzele de salvagardare au ca rezultat suspendarea obligațiilor Statelor Membre, de a recunoaște hotărârile judecătorești și de a executa mandatele emise de instanțele judecătorești sau de către procuratură, conform principiului recunoașterii reciproce.

În baza concluziilor acestui raport, reperatele de îndeplinit sunt următoarele:

Bulgaria

- Adoptarea modificărilor constituționale de natură să înlăture orice ambiguitate în legătură cu independența și transparența sistemului judiciar.
- Asigurarea transparenței și eficienței procedurilor judiciare prin implementarea reglementărilor nou adoptate cu privire la sistemul judiciar, precum și a noului cod de procedură civilă. În acest sens este necesară raportarea asupra impactului acestor noi reglementări juridice, precum și a codurilor de procedură penală și administrativă, în special asupra fazei de cercetare.

- Continuarea reformei sistemului judiciar și a organelor de aplicare a legii pentru sporirea profesionalismului, eficienței și respectabilității. Evaluarea impactului reformei și publicarea anuală a rezultatelor.
- Desfășurarea și raportarea asupra investigării independente și nepărtinitoare a faptelor de corupție la nivel înalt. Rapoarte cu privire la inspectare instituțiilor publice și publicarea declarațiilor de avere ale înalților oficiali.
- Adoptarea de măsuri suplimentare pentru prevenirea și combaterea corupției, în special cea frontalieră și la nivelul administrației locale.
- Implementarea strategiei de combatere a crimei organizate, cu accent pe infraționalitatea gravă, spălarea de bani, confiscarea bunurilor infractorilor. Raportarea cercetărilor nou inițiate și în curs de desfășurare, rechizitorii și condamnări în aceste domenii.

România

- Asigurarea transparenței și eficienței procedurilor judiciare în special prin lărgirea competenței Consiliului Superior al Magistraturii. Raportarea și monitorizarea impactului noilor coduri de procedură, penală și civilă.
- Înființarea, precum stabilit, a unei agenții de integritate având în competență verificarea activelor și posibilelor conflicte de competență, emitere de decizii cu putere obligatorie, în baza cărora să se pună în aplicare sancțiunile grave.
- Continuarea progreselor făcute până în prezent prin continuarea investigării independente și nepărtinitoare a acuzațiilor de corupție la nivel înalt.
- Adoptarea de măsuri suplimentare pentru prevenirea și combaterea corupției, în special în administrația locală.

Comisia va decide cu privire la acest mecanism de monitorizare după consultarea Statelor Membre. Acesta va intra în vigoare la 1 ianuarie 2007. Lista reperelor de îndeplinit va fi modificată în cazul în care, oricare dintre cele două țări reușește să îndeplinească unul sau mai multe repere.

3.3.2 Fondurile destinate agriculturii

În cazul României și Bulgariei există un risc real ca IACS să nu funcționeze în mod corespunzător la momentul aderării. În ambele țări, graficul de realizare a unei IACS care să funcționeze în condiții de eficiență, este foarte strâns, urmare a demarării cu întârziere a pregătirilor. În consecință, există riscul ca aceasta să nu își îndeplinească atribuțiile în condițiile de calitate corespunzătoare.

Fondurile agricole acoperite de IACS au în vedere, de departe, cea mai mare parte a cheltuielilor agricole ale României și Bulgariei (aproximativ 80%), drept pentru care o IACS care să funcționeze în bune condiții este de maximă importanță.

Pentru a preîntâmpina aceste riscuri, este necesară instituirea unui mecanism care să ofere posibilitatea unei decizii viitoare referitoare la folosirea corespunzătoare a fondurilor agricole acoperite de IACS. Aceste măsuri sunt necesare pentru a răspunde riscului iminent de încălcare gravă a funcționării pieței interne a produselor agricole și pentru a evita efectuarea unor plăți nedatorate în timpul primilor ani după aderare. Riscul există din cauza naturii specifice a cheltuielilor agricole, care sunt supuse unui grafic foarte strict. Totodată, fondurile acoperite prin intermediul IACS sunt caracterizate printr-un volum considerabil al tranzacțiilor, imediat după momentul aderării. Fondurile trebuie gestionate, controlate și furnizate imediat după aderare. În plus, timp de o scurtă perioadă, pe parcursul anului respectiv, este necesară organizarea de controale eficiente.

Mecanismul, creat în baza Tratatului de Aderare, este prevăzut într-un act normativ adoptat simultan cu această comunicare. În practică, mecanismul oferă celor două țări timpul necesar pentru funcționarea adecvată a IACS. Dacă acest lucru este obținut în termen, măsurile nu vor fi introduse. Pentru atingerea acestui obiectiv la termen, sunt necesare eforturi sporite.

3.3.3 Securitate alimentară

Bulgaria și România au în prezent interdicție la exportul în UE de porci vii, carne de porc și anumite produse din carne de porc, datorită existenței în ambele țări a *febrei porcine clasice*. În ceea ce privește febra porcină clasică situația necesită adoptarea anumitor decizii de către Comisie până la data aderării.

Bulgaria a supus adoptării un plan pentru finalizarea eradicării febrei porcine clasice la porcii sălbatici. Aprobarea acestui plan ar duce la integrarea Bulgariei în regimul comunitar care se aplică deja statelor membre afectate de febra porcină clasică. De asemenea, vor fi unele restricții la comerțul cu anumite produse din carne de porc. România a supus adoptării un plan pentru finalizarea eradicării *febrei porcine clasice* la porcii sălbatici. În orice caz, situația din prezent necesită interzicerea cu UE după aderare a comerțului cu porci vii, carne de porc și anumite produse din carne de porc. Această măsură va fi revizuită în mod regulat în cadrul Comitetului Permanent UE privind lanțul alimentar și sănătatea animală.

Nici unul din cele două state nu îndeplinesc în totalitate prevederile acquis-ului privind encefalopatia transmisibilă spongiformă (ETS). Dacă Bulgaria și România nu vor fi în măsură să stabilească un sistem adecvat de colectare și tratament al animalelor moarte și a produselor derivate din animale, vor fi decise măsuri de restricționare a utilizării anumitor produse derivate din animale (de exemplu pentru hrana animalelor). Aceste măsuri vor avea la bază art. 42 din Tratatul de Aderare.

Lista entităților agro-alimentare din Bulgaria și România cărora nu li se permite să își vândă produsele în alte state membre pe o perioadă de 3 ani întrucât nu respectă normele UE va fi actualizată până la data aderării. Lista actualizată va include, dacă este necesar, alte entități care nu corespund (conform procedurii prevăzute în Tratatul de Aderare).

În plus, este posibil să fie necesar a se lua măsuri specifice tranzitorii în baza art. 42 din Tratatul de Aderare în sectorul laptelui, datorită discrepanțelor dintre capacitatea de tratare a entităților care corespund normelor și laptele neprelucrat disponibil care corespunde normelor. Aceste măsuri vor preveni vânzarea în alte state membre a produselor din lapte realizate din lapte neprelucrat, care nu corespunde normelor.

3.3.4 Securitate aviatică

Din perspectiva serioaselor deficiențe identificate de către Agenția Europeană de Securitate Aviatică (EASA) și de către Autoritățile Aviatice Comune (JAA) în domeniul securității aviatice, JAA a respins Bulgariei recunoașterea mutuală în cadrul sistemului JAA în sectoarele relevante de securitate, respectiv autorizarea de zbor, mentenanță, operațiuni și licența acordată personalului navigant. Pentru armonizarea cu legislația UE, Bulgaria trebuie să aprobe un plan de acțiune pentru rectificarea tuturor deficiențelor și să îl implementeze într-un termen strict, în strânsă cooperare și sub supravegherea EASA. O inspecție EASA va avea loc cât mai curând posibil înainte de aderare pentru a verifica implementarea acestui plan.

Dacă Bulgaria nu va lua măsurile de corecție necesare, ea riscă de a se afla în situația în care Comisia, la inițiativa sa ori a unui state membru, să restricționeze accesul la piața internă aviatică. De asemenea, aeronavele sub pavilion bulgar care nu corespund normelor UE de securitate aviatică civilă pot face subiectul unor măsuri speciale de salvagardare, în baza acquis-ului. Mai mult, transportatorii aerieni bulgari care nu respectă normele UE pot fi adăugați pe lista UE a transportatorilor interziși care nu pot efectua zboruri în, în afara sau să traverseze spațiul aerian al UE. Toate aceste măsuri sunt reglementate de acquis.

4. CONCLUZII

Bulgaria și România au aplicat pentru a deveni membre ale Uniunii Europene în anul 1995 iar negocierile de aderare cu cele două țări s-au deschis în februarie 2000. În anul 2002, Consiliul European și-a anunțat obiectivul de a primi Bulgaria și România în Uniunea Europeană în 2007, dacă vor înregistra progrese substanțiale în îndeplinirea criteriilor de aderare. Negocierile de aderare s-au încheiat în decembrie 2004 iar Tratatul de Aderare a fost semnat în aprilie 2005.

De la ultimul raport al Comisiei din mai 2006, Bulgaria și România au depus eforturi considerabile pentru finalizarea pregătirii lor pentru aderarea la Uniunea Europeană. Bulgaria și România sunt suficient pregătite pentru a îndeplini criteriile: politic, economic și de aplicare a acquis-ului comunitar până la 1 ianuarie 2007.

Multe dintre provocările cuprinse în raportul din mai al Comisiei au fost soluționate. Un număr de probleme sectoriale au fost rezolvate. S-au înregistrat progrese în domeniul reformei justiției și a luptei împotriva corupției, spălarea banilor și a crimei organizate, însă, este în continuare necesară obținerea de rezultate concrete.

Raportul identifică domeniile care necesită eforturi suplimentare. Documentul atrage atenția asupra clauzelor prevăzute în acquis-ul comunitar și Tratatul de Aderare care au ca scop asigurarea unei funcționări adecvate a politicilor Uniunii Europene și a instituțiilor după aderare. În conformitate cu concluziile acestui raport, Comisia, după ce se va consulta cu Statele Membre, va stabili un mecanism în vederea cooperării și verificării progresului realizat în domeniul reformei judiciare și luptei împotriva corupției, spălarea banilor și crima organizată. În acest scop, au fost stabilite repere de îndeplinit în funcție de particularitățile fiecărei țări.

Comisia a adoptat măsurile legale necesare pentru a asigura o bună gestionare financiară a fondurilor Uniunii destinate agriculturii. Raportul subliniază că procedurile actuale conțin garanțiile necesare pentru o buna gestionare a fondurilor structurale ale Uniunii și a altor programe .

În domeniul siguranței alimentare, sunt aplicabile măsuri specifice. În acest moment, anumite animale și produse de origine animală din Bulgaria și România ar putea să nu aibă acces la export în Uniunea Europeană din cauza prezenței bolilor animale. Aceste restricții vor fi menținute după aderare, dacă se va considera necesar.

În domeniul securității aviatice, măsuri speciale vor fi necesare pentru transportatorii aerieni bulgari.

În ansamblu, Bulgaria și România au depus eforturi susținute pentru modificarea legislației și administrației în conformitate cu legislația și procedurile Uniunii Europene. Acest fapt a dus la alinierea lor la standardele existente și practicile din cadrul Uniunii Europene. Uniunea Europeană va depune în continuare eforturi susținute pentru soluționarea problemelor încă existente. Atât în acquis-ul comunitar cât și în Tratatul de Aderare există suficiente garanții pentru buna funcționare a politicilor Uniunii și instituțiilor sale. Ca urmare a progresului realizat, Bulgaria și România vor fi putea să-și asume drepturile și obligațiile de stat membru la 1 ianuarie 2007. Comisia așteaptă cu nerăbdare să primească Bulgaria și România ca state membre cu drepturi depline ale Uniunii Europene la această dată.

ANEXĂ - România

1. Aspecte semnalate în Raportul din mai și care necesitau măsuri suplimentare

1.1 Criterii politice

Sistemul judiciar

S-au înregistrat progrese suplimentare în reforma sistemului judiciar. Implementarea Strategiei Naționale și a Planului de Acțiune pentru reforma justiției a continuat. În mai 2006, a fost aprobată o lege privind medierea, care înființează sistemul de rezolvare alternativă a diferendelor. Se va înființa un consiliu de mediere pentru monitorizarea implementării legii. Ministerul Justiției, Consiliul Superior al Magistraturii, judecătorii și procurorii practicieni, avocați și experți străini au inițiat modificarea substanțială a Codului Civil și a Codului Penal, precum și a codurilor de procedură aferente. Acest proces se va finaliza în al treilea trimestru 2007. Numărul cazurilor aflate pe rol la secția civilă a Curții Supreme a scăzut de la 6126 la sfârșitul lunii februarie 2006 la 5160 în luna septembrie.

În iulie 2006, Procurorul General al României, împreună cu șefii Serviciului Român de Informații, Serviciul DE Informații Externe și Direcția Generală de Informații și Protecție Internă au demisionat în urma dispariției și plecării din țară pe cale aeriană a unei persoane având calitatea de acuzat într-un proces vizând terorismul. Inspectorii judiciari au lansat o anchetă preliminară privind acțiunile procurorilor și ale judecătorilor implicați.

Consiliul Superior al Magistraturii (CSM) a început să analizeze gradul de complexitate al diferitelor cazuri gestionate de instanțe și să aprecieze timpul mediu necesar în vederea asistării instanțelor din perspectiva gestionării mai eficiente a resurselor umane din cadrul sistemului judiciar. A fost inițiat un proiect pilot în 17 instanțe în care funcționarii vor putea să desfășoare activități administrative

suplimentare care în prezent sunt desfășurate de judecători, în vederea reducerii volumului de muncă al judecătorilor. În iunie CSM a propus îmbunătățiri ale legislației privind sancțiunile judiciare pentru judecători. Această măsură urmărește ca cei investigați să nu se poată retrage mai devreme pentru a scăpa de sancțiune și a preveni situația în care aceștia ar continua să pronunțe sentințe în cauze după momentul în care CSM a luat decizia înlăturării lor din funcție.

Planul de Acțiune al CSM se implementează conform planificării și au fost luate următoarele măsuri: în primul rând, au fost adoptate reguli interne prin care membri Consiliului nu pot vota în chestiuni disciplinare care afectează instanța sau parchetul din care fac parte; în al doilea rând, s-au luat măsuri în vederea unei mai bune interpretări și aplicări a legii; în al treilea rând s-au stabilit criterii mai obiective de promovare a judecătorilor și a procurorilor; în al patrulea rând, au fost stabilite noi criterii obiective pentru recrutarea personalului Departamentului de Inspecție și aplicate în selectarea celor trei noi inspectori judiciari.

În mai 2006, Parlamentul a aprobat un contract pentru modernizarea a 25 de instanțe. Palatul de Justiție din București a fost redeschis în august și găzduiește în prezent Curtea de Apel București și o instanță locală. A continuat introducerea în sistemul judiciar de echipament modern de comunicații și tehnologia informației iar până în iulie 2006 toate instanțele au fost conectate printr-o rețea securizată. Extinderea acestei rețele către toate parchetele este în curs de desfășurare. Software-ul Sistemului de Documentare și Gestionare a Cauzelor este operațional în 152 din cele 237 de instanțe din România și în 40 din cele 235 de parchete. Rețele locale (LAN) au fost înființate în 82% din instanțe și 90% din parchete. Din iulie 2006 toate instanțele și parchetele au acces on-line la legislație și jurisprudență.

Cu toate acestea, persistă câteva motive de îngrijorare.

Nu este asigurată încă complet o interpretare și aplicare corespunzătoare a legii la toate instanțele în întreaga țară. Cinci din cei 14 membri aleși ai CSM continuă să fie puși în fața unui potențial conflict de interese în ceea ce privește inspecțiile având în vedere că dețin poziții de conducere în instanțe sau parchete. Obiectivitatea majorității covârșitoare a inspectorilor nu este garantată suficient. Ar trebui recrutați noi inspectori, în conformitate cu noua procedură, în vederea reducerii numărului de locuri vacante și a crește reprezentarea regională printre inspectori. CSM nu a luat încă în discuție problema abaterilor de la etică a unor membri individuali ai CSM care afectează reputația Consiliului ca organism colectiv. Nu a fost adoptată încă nici o legislație privind crearea unui cadru pentru asistența juridică. Nu a fost numit un nou Procuror General. Nu s-au luat măsuri în vederea soluționării problemelor serioase de ordin managerial cu care se confruntă Ministerul Public, cum ar fi repartizarea inegală a volumului de muncă, lipsa unei pregătiri continue adecvate și incapacitatea de a culege statistici. Această chestiune va trebui să fie abordată cu prioritate.

În general, continuă progresele în domeniul reformei justiției, în special în ceea ce privește consolidarea capacității administrative. Sunt necesare eforturi suplimentare pentru asigurarea unei mai bune interpretări și aplicări a legii pentru a crea o certitudine juridică. În timp ce Consiliul Superior al Magistraturii a început deja să abordeze prin noul Plan de Acțiune o serie de probleme cheie cu care se confruntă sistemul judiciar, există în continuare îngrijorări cu privire la conflicte de interese și etică în cazul anumitor membri ai Consiliului. Ar trebui luate măsuri în vederea soluționării slabei capacități manageriale a Ministerului Public.

Măsuri anti-corupție

România a continuat să înregistreze progrese în lupta împotriva corupției. A continuat implementarea Strategiei Naționale și a Planului de Acțiune privind lupta împotriva corupției. În iunie 2006, au fost adoptate modificări ale Codului Penal prin care se introduce răspunderea penală a persoanei juridice. Noua legislație adoptată în iulie înăsprește regulile privind finanțarea partidelor politice.

Cantitatea și calitatea investigațiilor ne-partizane privind acuzațiile de corupție la nivel înalt au continuat să crească. Direcția Națională Anticorupție (DNA) a lansat investigații în trei noi cazuri de corupție la nivel înalt în care sunt implicați un fost membru al Parlamentului, o persoană importantă din guvern și un funcționar public de rang înalt. DNA a pus sub acuzare 7 persoane pentru cazuri de corupție la nivel înalt, din care 4 politicieni din coaliția de guvernare, 2 din opoziție și un om de afaceri foarte cunoscut. DNA a pus sub acuzare 5 judecători și desfășoară investigații cu privire la alți doi judecători. Din martie 2006, DNA a pus în total sub acuzare 199 de suspecti iar instanțele au pronunțat condamnări în primă instanță împotriva a 87 de acuzați și 82 condamnări definitive în cazuri inițiate de DNA. Îmbunătățirea calitativă a anchetelor DNA a continuat, fapt demonstrat și de redeschiderea cazurilor ce au fost închise în timpul vechii echipe manageriale și prin lansarea unor noi investigații cu privire la scandaluri referitoare la achiziții publice. Cadrul legal anticorupție a devenit mult mai eficient, pe măsură ce anchetele DNA s-au bazat din ce în ce mai mult pe informațiile provenite de la organele publice de control. În luna mai, au fost alocate 56 funcții suplimentare la DNA.

DGA din cadrul MAI are acum 298 funcții la nivel național și local. Începând cu luna mai, DGA a desfășurat anchete preliminare împotriva a 615 persoane și a transmis toate aceste dosare către parchet, rezultând astfel 157 de cazuri de punere de acuzare. De asemenea, DGA a efectuat o serie de teste de integritate, care au reliefat corupția din minister. În lunile mai și iunie, ANV a efectuat 42 de controale asupra personalului propriu, inclusiv controale bazate pe plângeri publice; ca urmare, s-au luat măsuri disciplinare împotriva a 41 de persoane iar 1 dosar a fost trimis la DNA pentru începerea urmăririi penale. În septembrie, diversele acțiuni commune ale DNA și DGA au avut ca rezultat arestarea, printr alții, a 30 de ofițeri vamali precum și alți oficiali, subliniind astfel buna colaborare existentă între cele două instituții.

Au început două campanii naționale pentru creșterea nivelului de conștientizare al cetățenilor și funcționarilor publici, inclusiv asupra consecințelor juridice ce survin aspectelor negative ale corupției.

Cu toate acestea, persistă unele motive de îngrijorare.

Este nevoie de o voință politică clară, care să demonstreze caracterul durabil și ireversibil al recentului progres realizat în lupta împotriva corupției. Au existat în Parlament încercări de a diminua eficiența propusei Agenții Naționale de Integritate pe parcursul citirii proiectului de lege în Parlament, proiect pe care România s-a angajat să-l adopte prin Strategia națională și Planul de acțiune împotriva corupției.

De asemenea, în Parlament au existat încercări de a schimba procedura de numire a procurorului general al României și a șefului DNA, fapt ce ar aduce un plus de incertitudine întregului cadru legal și instituțional anticorupție. Reformelor conduse de Ministerul Justiției și DNA trebuie să li se adauge eforturi susținute din partea tuturor celorlalte agenții executive, legislative și judiciare. Cooperarea dintre cele două servicii specializate ale parchetului trebuie să se îmbunătățească în cazul corupției la nivel înalt și criminalității organizate. Nu s-a asigurat încă posibilitatea ca toți judecătorii să beneficieze de suficiente cunoștințe de specialitate pentru a audia și judeca o serie de cazuri complexe de infracțiuni financiare și economice. Până acum, nu s-au dat hotărâri definitive de condamnare în cazurile de corupție la nivel înalt, ce au fost descoperite în urma anchetelor conduse de DNA în luna

septembrie 2005. Corupția rămâne un motiv de îngrijorare. Anumite sectoare cum ar fi sistemul de sănătate, educația și guvernarea la nivel local sunt extrem de vulnerabile.

În general, continuă să se înregistreze progrese în lupta împotriva corupției, în special în ceea ce privește începerea anchetelor penale și punerea sub acuzare. Sunt necesare viitoare capete de acuzare, procese, hotărâri finale de condamnare și sentințe disuasive în cazurile de corupție la nivel înalt, în vederea sprijinirii și confirmării ireversibilității recentelor progrese înregistrate. Toți actorii politici trebuie să demonstreze angajamentul lor față de seriozitatea și eficiența luptei împotriva corupției, și să se asigure că nimeni nu este mai presus de lege. Odată ce va fi înființată Agenția de Integritate și se va îmbunătăți cooperarea dintre procurorii ce lucrează în domeniul corupției și criminalității organizate, este nevoie de asigurarea stabilității cadrului legal și instituțional anticorupție.

.....

2. ALTE DOMENII ÎN CARE ERA NEVOIE DE PROGRESE SUPLIMENTARE ÎN MAI 2006

Această secțiune evaluează progresele înregistrate cu privire la criteriile politice, economice și de asumare a acquis-ului, aspecte se aflau încă în atenție în raportul din luna mai.

2.1. Criteriile politice

Reforma administrației publice

S-au înregistrat progrese în domeniul reformei administrației publice. În luna iulie au fost adoptate de Parlament două legi importante. Prima este legea privind finanțele publice locale, iar cea de-a doua este legea privind funcționarii publici. Prima completează cadrul legal privind descentralizarea. A continuat transferul de competențe de la administrația centrală către cele mai potrivite niveluri sub-naționale. S-au realizat programe de acțiune și proceduri pentru descentralizarea responsabilităților și managementului resurselor, inclusiv al resurselor financiare. Procesul de descentralizare este acum demarat.

Modificările aduse legii privind funcționarii publici vizează descentralizarea administrativă. Se îmbunătățește, de asemenea, procedura de recrutare a personalului și au fost definite drepturile și responsabilitățile funcționarilor publici. În plus, aceasta intenționează să definească structura carierei și proceduri pentru recrutarea înalților funcționari publici și să depolitizeze funcția publică.

S-au înregistrat unele progrese în ceea ce privește îmbunătățirea formulării politicilor. A fost definit rolul Secretariatului General al Guvernului. Guvernul a elaborat un manual privind metodologia de evaluare a impactului, precum și o metodologie integrată în vederea planificării strategice la nivelul ministerelor și al Secretariatului General al Guvernului. Această ultimă metodologie include măsuri care asigură autorităților un cadru clar și integrat pentru elaborarea și coordonarea politicilor publice, cu o implicare activă a societății civile.

Cu toate acestea, persistă unele motive de îngrijorare.

Este foarte probabil să fie amânată elaborarea unei noi legi privind salarizarea unitară a funcționarilor publici, care completează noul Statut al Funcționarilor Publici. Guvernul continuă să se bazeze pe

practica ordonanțelor de urgență pentru adoptarea legilor (au fost aprobate 105 în perioada februarie-iulie 2006). Acest lucru eludează rolul legislativ și de supraveghere al Parlamentului și ar trebui să fie limitat la situații excepționale.

Traficul de ființe umane

Strategia și Planul de Acțiune 2006-2010 privind lupta împotriva traficului de ființe umane a fost adoptat în august 2006. S-au făcut progrese în ceea ce privește ocuparea funcțiilor vacante la Agenția Națională pentru Prevenirea Traficului de Persoane și monitorizarea asistenței oferite victimelor. Vor fi înființate opt birouri regionale și un centru IT pentru înregistrarea victimelor returnate, astfel încât acestea să poată fi asistate. Este planificat un program parțial finanțat de stat cu scopul de a asigura victimelor asistența medicală, psihologică și juridică de care acestea au nevoie. În 2006, au fost asistate un număr 130 victime în centre de stat sau în cele ale ONG-urilor sau la domiciliu. În mai 2006, au fost depistate 45 de cazuri de trafic în care au fost implicați 91 de traficanți, dintre care 15 au fost arestați.

Cu toate acestea, persistă unele motive de îngrijorare.

Sunt necesare eforturi suplimentare pentru îmbunătățirea facilității reintegrării sociale a victimelor. Există încă 16 posturi vacante la Agenție dintr-un total de 34 de angajați. Nu a fost încă adoptat un buget îmbunătățit care să reflecte responsabilitățile încredințate Agenției. Sistemul IT necesar pentru înregistrarea victimelor returnate nu este încă operațional și sunt prevăzute puține măsuri de sprijinire a reintegrării sociale a victimelor.

Rele tratamente și condițiile de detenție

S-au făcut progrese în îmbunătățirea condițiilor de detenție. Poliția Română a reamenajat 6 facilități de detenție și a închis una. În perioada mai-iunie, poliția a făcut inspecții a condițiilor de pre-detenție din 9 județe și 5 secții de poliție din București. Nu s-au identificat violări ale drepturilor omului sau nerespectări ale normelor procedurale, cum ar fi deținerea celor aflați în detenție înaintea judecării și a prizonierilor condamnați în aceeași celulă. Au fost primite 3 plângeri privind tratamentul abuziv al ofițerilor de poliție, la Direcția Generală pentru Cercetări Penale. Cercetări ulterioare au concluzionat că acestea nu erau întemeiate. În iunie 2006, a fost adoptată o lege privind aplicarea pedepselor penale care prevede un regim diferențiat de detenție în închisori (maximă securitate, închise, semi-deschise și deschise). Legea facilitează de asemenea îmbunătățirea condițiilor din închisori și consolidează supravegherea de către judecători a sentințelor date.

Cu toate acestea, persistă unele motive de îngrijorare.

Continuă să existe reclamații privind tratamentul abuziv al personalului de aplicare a legii și a celui din închisori, inclusiv folosirea excesivă a forței. Sunt încă rare analizele judiciare a acestor plângeri și nu s-au aplicat sancțiuni din luna mai. Trebuie să continue eforturile de relocare a persoanelor în detenție preventivă din subsolurile poliției în locuri mai potrivite.

Protecția copilului

În ceea ce privește protecția copilului, s-au realizat progrese. Autoritățile au continuat să implementeze legislația din 2005 privind drepturile copilului și adopția. Acest lucru a aliniat legislația României la Convenția ONU privind drepturile copilului și la cea a statelor membre. Numărul de copii instituționalizați a continuat să scadă. Condițiile de viață din instituțiile rămase s-au îmbunătățit

considerabil și în prezent, au un standard în general bun. Mulți copii au fost returnați în propriile lor familii sau au fost dați în îngrijire unor asistenți maternali pregătiți. Mai mult, planul de acțiune pentru asistarea mamelor cu scopul de a evita abandonarea copiilor nou-născuți de către acestea, trebuie să fie implementat cu atenție. Cât privește copii cu handicap, autoritățile române au creat un grup de lucru care va examina atent condițiile de viață ale acestor copii aflați în centrele de plasament, spitale și internate.

Dizabilitățile și sănătatea mentală

S-au realizat progrese limitate. Planul de acțiune privind implementarea unei strategii de reforme a sănătății mentale 2006-2009 a fost adoptat în mai 2006. A fost creat un Centru Național pentru Sănătate Mentală în august 2006 pentru coordonarea reformei sănătății mentale. A continuat recrutarea lucrătorilor sociali în vederea monitorizării respectării drepturilor omului în instituțiile psihiatrice și ar trebui completată de urgență. În domeniul dizabilităților, procesul de de-instituționalizare a continuat. Autoritatea Națională pentru persoane cu dizabilități a alocat recent fonduri pentru ONG-uri în vederea înființării unor servicii pentru persoanele cu dizabilități. Sunt în curs de pregătire 18 servicii sociale, cum ar fi cele pentru pregătire și integrare profesională, centrele de scurtă îngrijire și centrele protejate.

Cu toate acestea, persistă unele motive de îngrijorare.

În ceea ce privește dizabilitățile, promovarea serviciilor de calitate pentru persoanele cu dizabilități, de ex. crearea de servicii alternative bazate pe comunitate, precum și accesul mai mare la angajare și educație, trebuie să devină acum o prioritate. În domeniul sănătății mentale, deși au fost adoptate unele măsuri pentru a rezolva cele mai importante probleme, este nevoie de mai multă muncă pentru a elimina gradul de ocupare a funcțiilor, excesiv de mare în unele instituții psihice și pentru a asigura un personal suficient și tratament. Pentru a asigura o implementare corectă a reformei sănătății mentale, această activitate trebuie să fie parte a unei abordări complexe și a unui efort de monitorizare continuu.

Restituirea proprietăților

În ce privește restituirea proprietăților, s-au făcut câteva progrese. Legislația a fost modificată pentru a ușura regimul de stabilire și plată a compensațiilor. Totuși, procesarea cererilor rămâne înceată.

Protecția și integrarea minorităților

În domeniul protecției minorităților, s-au înregistrat numai câteva progrese. Proiectul de lege asupra statutului minorităților naționale și stabilirea principiilor de egalitate, non-discriminare și multiculturalism, ce acoperă toate minoritățile, se discută încă în Parlament. Acest proces legislativ trebuie urmărit cu atenție.

În domeniul protecției minorităților, nu poate fi raportat decât un progres limitat. Noul Plan Național pentru Ocuparea Forței de Muncă, ce a fost aprobat în August 2006, conține acțiuni direcționate către minorități, inclusiv rromi. Legea prevenirii și sancționării tuturor formelor de discriminare a fost amendată pentru a respecta standardele UE cu privire la independența Consiliului Național de Combatere a Discriminării. Capacitatea administrativă a Agenției Naționale pentru Rromi a fost îmbunătățită odată cu dezvoltarea birourilor regionale. De asemenea, Agenția a început implementarea proiectelor de dezvoltare comunitară ce ar putea avea o contribuție însemnată în ameliorarea situației rromilor. Cu toate acestea persistă câteva motive de îngrijorare.

Implementarea este lentă. Includerea socială a minorității rrome rămâne o problemă structurală. Condițiile de viață sunt încă inadecvate. Măsurile de angajare ar trebui dezvoltate în continuare și implementate. Nu sunt totdeauna asigurate resurse adecvate pentru strategiile și politicile ce privesc rromii, mai ales la nivel local. Autoritățile române nu demonstrează încă la toate nivelurile că este aplicată o politică de toleranță zero contra rasismului împotriva rromilor.

Mai există cazuri de violență instituțională împotriva rromilor, cum ar fi raiduri ale poliției și evacuări în comunitatea rromă fără punerea la dispoziție a unor locuințe alternative. În general, nivelul de cunoaștere a situației rromilor și a politicilor guvernamentale pentru rromi, în special în comunitățile responsabile pentru evacuări, este scăzut. Autoritățile locale ar trebui sprijinite pentru dezvoltarea proiectelor de dezvoltare comunitară și pentru găsirea de soluții la problema legalității așezărilor rrome sau altele. Cadrul instituțional pentru implementarea Strategiei Naționale a Rromilor nu este încă destul de eficient și tinde să diminueze capacitatea Agenției Naționale pentru Rromi și a reprezentanților populației rrome de a participa efectiv în luarea de decizii în domeniile relevante. Pregătirile României în acest domeniu ar trebui accelerate imediat și continuate după aderare.

.....

2.3. *Acquis*

Această secțiune evaluează în două categorii progresele înregistrate în domeniile *acquis*-ului care necesitau eforturi în mai 2006.

- în primul rand domenii unde s-au înregistrat progrese semnificative și care, dacă România menține ritmul actual, se află pe drumul cel bun
- în al doilea rand, domenii în care sunt necesare progrese suplimentare și în care pregătirile României trebuie să continue.

2.3.1 *Domenii în care pregătirile sunt pe drumul cel bun*

Capitolul 1 Libera circulație a bunurilor

Au fost făcute progrese în ce privește **măsurile orizontale și procedurale**, mai ales în ce privește capacitate administrativă a sectorului de acreditări. Statutul organismului român de acreditare a fost îmbunătățit, au fost organizate recrutări de personal și a fost pregătită documentația pentru câștigarea statutului de semnatar al Acordului Multilateral de Cooperare pentru Acreditare a sistemelor de management a calității și a organismelor de certificare a produsului. Totuși, România a făcut progrese satisfăcătoare în domeniile sus-menționate ale liberei circulații a bunurilor.

Capitolul 2 Libera circulație a persoanelor

România a făcut progrese prin adoptarea în Parlament a legislației pentru transpunerea *acquis*-ului asupra drepturilor cetățenilor ce privesc drepturile cetățenilor Uniunii și ale membrilor familiilor acestora de a se mișca și a-și stabili reședința liber pe teritoriul unui Stat Membru și prin amendarea

legislației pentru asigurarea că cetățenii UE ce nu sunt români primesc același tratament ca cei români în ce privește accesul la educație și fonduri de educație. Acquis-ul privind **drepturilor electorale** nu a fost încă transpus. Pregătirile României în acest domeniu ar trebui să continue în lunile ce rămân.

.....

Capitolul 24 Cooperarea în domeniul justiției și afacerilor interne

S-au realizat progrese și în domeniul **cooperării polițienești și luptei împotriva crimei organizate**. Peste 1000 de persoane au fost recrutate de către poliția națională, marea majoritate urmând să fie transferați în primele rânduri în domeniul ordinii publice. Noi mașini de patrulare au fost achiziționate în vederea creșterii abilității poliției de a acoperi zonele rurale izolate. A fost sporită capacitatea de a lupta împotriva crimei organizate, luând în considerare faptul că au fost furnizate echipament IT și software. Laboratorul criminalistic a primit echipament nou în vederea desfășurării analizelor ADN.

În domeniul **luptei împotriva drogurilor**, nivelurile de angajare din cadrul Agenției Naționale Anti-Drog au crescut la peste 95% din ținta României și 7 centre de consiliere pe întreg teritoriul țării au fost renovate. Din mai până pe 26 iunie, au fost capturate 20 kg de droguri, inclusiv aproape 2 kg de heroină și peste 1800 de pastile de ecstasy. În plus, peste 63 kg și 440 litri de precursori chimici utilizați în producerea drogurilor au fost capturați.

În domeniul **cooperării judiciare în materie civilă și penală**, ghiduri on-line pentru judecători și procurori au fost publicate, acestea prezentând procedurile care trebuie întreprinse după aderare. Continuă pregătirile pentru integrarea României în Rețelele judiciare europene și instituțiile de instruire relevante au desfășurat activități de pregătire în acest domeniu.

2.3.2. Domeniile în care este necesar să continue progresele

Capitolul 1 Libera circulație a bunurilor

Pot fi raportate unele dezvoltări pozitive în domeniul abordării legislative **vechi**, în ceea ce privește controlul cultivării, producerii și comercializării GMO. România a transpus complet legislația din domeniul securității alimentației. Cadrul obligatoriu necesar pentru înființarea unui sistem de înregistrare și control al culturilor MG este stabilit, inclusiv interzicerea cultivării soiei MG, după aderare.

Cu toate acestea, anumite îngrijorări persistă. Intrarea în vigoare a cadrului juridic necesită îmbunătățiri semnificative. În particular, trebuie să fie intensificate pregătirile pentru un sistem de control bine definit, în vederea asigurării că întreaga recoltă modificată genetic (MG) este explicată, trimisă la factorii de procesare și etichetată și obținută în conformitate cu cerințele CE. România încă nu asigură faptul că semințele MG depozitate la ferme sunt sub control total și că nu vor fi utilizate pentru cultivare după aderare. Laboratoarele pentru alimentație și nutreț și pentru calitatea semințelor nu sunt complet operaționale. Autoritățile române trebuie să asigure implementarea practică și eficientă a planului de acțiune GMO, care a fost elaborat în iunie 2006.

România a făcut eforturi în sectorul **bancar**, în vederea transpunerii noilor reguli de capital pentru instituțiile de credit și firmele de investiții în cadrul legislației naționale. Cu toate acestea, părți din legislația aflată în proces de elaborare de către autoritățile române încă nu permit serviciilor Comisiei să stabilească dacă România va transpune corect și complet noile cerințe de capital pentru instituțiile de credit și firme.

Privind **sectorul asigurărilor**, s-au remarcat eforturi crescute în domeniul asigurărilor auto, prin reducerea numărului de vehicule neasigurate și întărirea capacității administrative.

Instituțiile solicitate de Directivele de asigurare auto sunt operaționale. Fondul victimelor străzii este responsabil pentru conducerea Centrului de informații, Fondului de garanție și Instituției de compensație. O schemă de reasigurare pentru Fondul victimelor străzii se află în proces de definitivare. Mai mult, Biroul de Carte Verde este financiar independent. Principala provocare pentru România rămâne semnarea Acordului reciproc sub egida Consiliului Biroului, precum și a acordului dintre structurile de compensație și fondurile de garantare înainte de aderare, pentru a permite vehiculelor românești să circule prin UE fără a fi controlate la frontieră în privința politicilor de răspundere auto tri-partită (MTPL) și pentru asigurarea aplicării complete a celei de-a 4-a Directive de Asigurare Auto. Astfel, există un risc privind faptul că desfășurarea controalelor la frontieră privind politicile MTPL a vehiculelor românești va fi necesară și după data aderării și faptul că compensarea victimelor accidentelor rutiere de către structurile de compensare nu va fi furnizată, total sau parțial, așa cum prevede articolul 6 al acelei Directive.

Capitolul 4-Libera circulație a capitalurilor

În domeniul **luptei împotriva spălării banilor**, au fost realizate anumite progrese. Oficiul Național a emis anumite regulamente pentru abordarea lipsurilor legate de prevenirea și combaterea spălării banilor, finanțării terorismului, controlului intern pentru entitățile non-financiare care nu sunt supuse supravegherii autorităților deja existente.

Totuși, sunt necesare eforturi pentru a atinge un nivel de implementare al cadrului legislativ satisfăcător, în special cu privire la conștientizarea entităților de raportare în afara sectorului financiar și la supravegherea acestor entități. Este nevoie de asemenea, de personal suplimentar la Oficiul Național, în special analiști financiari, pentru sporirea capacității operative a Oficiului. Sunt necesare eforturi din partea tuturor instituțiilor de aplicare a legii și sistemului juridic pentru îmbunătățirea luptei împotriva spălării banilor și luptei împotriva legislației teroriste.

Capitolul 5-Legislația companiilor

Chiar dacă România a făcut eforturi în domeniul drepturilor de proprietate intelectuală și industrială, sunt necesare eforturi în domeniul drepturilor de autor. Măsurile de implementare în domeniul invențiilor biotehnologice au fost notificate, precum și pregătiri pentru stabilirea infrastructurii necesare pentru procesarea cererilor de certificate de protecție suplimentare. Autoritățile române au furnizat elemente de clarificare cu privire la societățile de colectare. În ceea ce privește punerea în aplicare, autoritățile române au intensificat eforturile de a reduce criminalitatea legată de dreptul de proprietate intelectuală și de a îmbunătăți cooperarea inter-instituțională și cu sectorul privat. În orice caz, Legea dreptului de autor nu este încă în deplină concordanță cu acquis-ul în ceea ce privește excluderea anumitor

programe TV de la obligația de a plăti drepturi de autor și la limitarea generală de la plata drepturilor conexe.

Capitolul 7 Agricultură

Agenția de Intervenții și Plăți a preluat responsabilitatea pentru mecanismul de comerț și a fost semnat un protocol de cooperare inter-instituțională între Agenție și Autoritatea Națională a Vămilelor pentru managementul certificatelor de import / export. Cooperarea cu Autoritatea Națională Sanitar – Veterinară și de Siguranță Alimentară a fost îmbunătățită. Au fost pregătite manuale de proceduri. În orice caz, legislația necesară în domeniul mecanismelor de comerț nu este încă disponibilă. Există riscul ca până la data aderării personalul relevant să nu fie pe deplin operațional.

Nu au fost raportate progrese în ceea ce privește politica de calitate, unde este necesară întărirea serviciilor de inspecție. Chiar dacă există un sistem de nutriție animală, el nu este suficient implementat. În domeniul sănătății publice veterinare, ar trebui acordată atenție sporită definitivării până la data aderării a tratamentului laptelui neprocesat care nu corespunde normelor. În ceea ce privește comerțul cu animale vii și a produselor animaliere și a controlului bolilor animalelor, România a propus un plan final și cuprinzător pentru monitorizarea, controlul și eradicarea febrei porcine clasice. În orice caz, monitorizarea și controlul capacității serviciilor veterinare ar trebui întărită în mod considerabil.

Capitolul 10 Impozitare

În domeniul capacității administrative au fost înregistrate unele progrese. Sunt în curs anumite acțiuni (legislative și de natură operativă) pentru îmbunătățirea ratei de colectare a taxelor. Rata de colectare a taxelor, care a rămas la un nivel scăzut, a cunoscut unele îmbunătățiri semnificative ceea ce poate fi explicat doar de existența unor condiții ciclice.

În orice caz, persistă unele motive de îngrijorare.

Capacitatea operativă a Agenției Naționale pentru Administrare Fiscală, chiar dacă este în creștere într-un ritm scăzut, necesită încă îmbunătățiri semnificative. Capacitatea sa de control și de colectare rămâne scăzută în timp ce rata de colectare a taxelor ca procent din PIB a cunoscut o ușoară creștere; rezultatele actuale ale acțiunilor recente nu sunt unitare. De exemplu, o mare parte din creșterea colectării TVA se datorează unei rate mai mari de colectare la import.

România trebuie să continue eforturile susținute pentru a asigura un nivel adecvat al armonizării taxelor și al colectării pentru îmbunătățirea capacității administrative a administrației sale fiscale pentru a definitiva pregătirile în acest domeniu.

Capitolul 13 Politică socială și forță de muncă

Au fost făcute anumite progrese din punct de vedere legislativ, în special în ceea ce privește sănătatea și siguranța la locul de muncă. În orice caz, alinierea legislativă necesită să fie definitivată rapid în domeniul legislației muncii și al tratamentului egal dintre bărbați și femei. Trebuie acordată atenție sporită definitivării transpunerii legislației în domeniul sănătății publice, precum și bolilor, reclamelor la țigări, sângelui și țesuturilor. Eforturile trebuie continuate pentru a se implementa în totalitate legislația și pentru a consolida în continuare capacitatea administrativă în aceste domenii.

Deși reprezentativitatea Consiliului Economic și Social a fost îmbunătățită prin creșterea numărului membrilor, sunt necesare în continuare eforturi în vederea îmbunătățirii **dialogului social** în general, în special în vederea promovării dialogului bipartit care e slab, clarificării criteriilor de reprezentativitate și rezolvării problemelor importante privind fragmentarea și capacitatea insuficientă de organizații sociale partenere. Mai sunt necesare eforturi pentru îmbunătățirea stării sănătății populației și accesului la sistemul de sănătate, în special la nivel regional și în rândul grupurilor și minorităților socio-economic mai sărace .

Deși s-a înregistrat un progres considerabil în pregătirile pentru **Fondul Social European**, acesta trebuie accelerat în special prin creșterea capacității administrative și pregătirea rutei.

În domeniul **incluziunii sociale**, eforturile trebuie să continue pentru îmbunătățirea situației grupurilor vulnerabile, precum romii, și promovarea integrării lor totale în societate.

Capitolul 15 Politica industrială

S-a înregistrat un progres scăzut în ceea ce privește **privatizarea și restructurarea**. Pregătirile României în domeniu trebuie să continue în lunile ce rămân.

Capitolul 20 Politica în domeniul culturii și al audiovizualului

În domeniul **audiovizual**, modificările recent adoptate la legea privind cinematografia nu garantează o aplicare eficientă a principiului nondiscriminării în baza naționalității. Trebuie întreprinsă o acțiune urgentă pentru a se asigura că principiul nondiscriminării în baza naționalității este cu adevărat inclus în legea privind cinematografia înaintea aderării, astfel asigurându-se o aliniere completă a legislației. Pregătirile României trebuie să continue în lunile rămase.

Capitolul 21 Politica regională

Definirea plăților și a circuitelor de certificare este în derulare **privind managementul și controlul financiar**.

Totuși, persistă anumite preocupări.

Procedurile rămân a fi testate sub coordonarea autorității abilitate. Mecanismele de cofinanțare trebuie încă definitive în cadrul programelor operative pentru a se clarifica greutatea pentru beneficiarii finali. România nu a pus încă în funcțiune sistemul de control ex-ante stabilit pentru achizițiile publice. Este nevoie de pregătire specializată (management financiar, achiziții publice etc).

Capitolul 24-Justiție și afaceri interne

În ceea ce privește **acquis-ul Schengen și managementul viitoarei frontiere externe** a UE s-au făcut câteva progrese. Planul de Acțiune Schengen a fost actualizat în mai 2006 și continuă să fie implementat conform calendarului. În iunie 2006, Poliția de Frontieră a atins un nivel de încadrare de 100 % la viitoarea frontieră externă. De asemenea, în iunie 2006, Guvernul a aprobat un plan pentru

implementarea Sistemului Național Informatic de Semnalări. Au fost lansate licitații pentru Sistemul de supraveghere la Marea Neagră, precum și pentru sistemul de comunicații mobile, care va fi folosit în cadrul sistemului integrat de securizare a frontierei. În august 2006, România a semnat un Acord privind regimul frontierei de stat cu Bulgaria, care acoperă chestiuni legate de cooperare și asistență mutuală în probleme de frontieră.

Amenințările la frontierele României din partea traficului cu ființe umane, migrației ilegale și contrabandei rămân mari. Eforturi continue sunt necesare pentru a operaționaliza sistemul integrat de securizare a frontierei până în 2009, conform planificării. Pregătirea tuturor noilor angajați la frontieră trebuie asigurată, pentru a se asigura că aceștia pot oferi un nivel înalt de control la frontieră iar suplimentarea personalului Poliției de Frontieră este încă necesară.

În ceea ce privește implementarea **luptei împotriva spălării banilor**, anumite chestiuni trebuie să fie abordate în continuare (vezi cap. 4).

În domeniul **luptei împotriva fraudei și corupției**, au avut loc 7 noi puneri sub acuzare pentru corupție la nivel înalt (vezi criteriile politice).

Cu toate acestea, persistă unele motive de îngrijorare.

Există o lipsă de informații clare la frontieră în anumite limbi importante (în special turcă) iar amenzi impuse șoferilor de camioane nu au o bază legală foarte clară, așa că suma solicitată în practică variază constant. Procesele penale, acușările și pedepsele disuasive pentru cei găsiți vinovați sunt necesare pentru a asigura ireversibilitatea luptei împotriva corupției.

Capitolul 28-Controlul financiar

Persistă unele motive de îngrijorare cu privire la anumite chestiuni din acest capitol.

Eforturi suplimentare sunt necesare pentru a asigura implementarea Strategiei României pentru controlul public financiar intern. În domeniul auditului extern, o nouă lege organică pentru Curtea de Conturi, în conformitate cu amendamentele constituționale din 2003 nu a fost încă adoptată. Curtea, ca instituție supremă pentru audit, trebuie întărită, pentru a se asigura că structura instituției, conducerea și activitatea, nu sunt influențate politic. Situația actuală nu asigură funcționarea acesteia în condiții de independență totală, neutralitate și standarde profesionale înalte.

5. Traducerea acquis-ului în limba română

România mai trebuie să traducă aprox. 8% din acquis (aprox. 7000 pagini) și să revizuiască aprox. 12 % (aprox. 11500 pagini). 47 % Această situație, considerată împreună cu situația altor stadii (corectură, finalizarea de către revizorii legali ai instituțiilor) înseamnă că aprox. 47 % din totalul paginilor (care este de aprox. 44 000 pages) nu au fost încă pregătite pentru Ediția Specială a Jurnalului Oficial care va fi publicată de la data extinderii.

Traducerea completă și revizuirea acquis-ului, anterior aderării sunt de o importanță deosebită pentru siguranța juridică a legislației secundare. România trebuie să își intensifice eforturile în vederea atingerii acestui obiectiv.